

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Didaktikai Teológia Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Pasztorális tanácsadás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		Bevezetés a pasztorális tanácsadásba. A tanácsadói kapcsolat.					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve			Vik János				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve			Vik János				
2.4 Tanulmányi év	2014-2015	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	112	melyből: 3.5 előadás	70	3.6 szeminárium/labor	42
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					24
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					1
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	70				
3.8 A félév össz-óraszama	182				
3.9 Kreditszám	7				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	• nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A gyógyító lelkigondozás gyakorlása, mégpedig a teológiával, ill. keresztény antropológiával kompatibilis pszichológia és pszichoterápia eszközeinek segítségével; • lelkipásztori (pasztorális) tanácsadás személy- és értelemközpontú lebonyolítása.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A pasztorálpszichológia interdiszciplináris jellegének helyes ismerete és értékelése; • a különböző pszichológiai irányzatokkal folytatott párbeszédben a pszichológia azon vallásos-metafizikai határsértésének helyes felismerése, mely egyfajta látszatvallást propagál és melynek középpontjában az önmegváltás gondolata áll.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • a pszichológia és a teológia, illetve a lelkigondozás közötti párbeszédbe való bekapcsolódás a II. Vatikáni Zsinat erre vonatkozó buzdításából kiindulva. • annak az állításnak a rendszerezett megalapozása, hogy a gyógyító lelkigondozáshoz napjainkban kétségtelenül a pszichológián és a pszichoterápián keresztül vezet az út.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • a pasztorálpszichológia gyűjtőfogalmának megközelítése; • a teológia és a pszichológia közötti párbeszéd formái és alapjai; • az életválságokban gyakorolt lelkigondozói kísérés kritériumai és kritikája; • a Carl R. Rogers szerinti személyközpontú és a Viktor E. Frankl-i logoterápia és egzisztenciaanalízis értelemközpontú terápiájának hozzájárulása a gyógyító lelkigondozáshoz; • az egyház szimbolikus cselekedeteinek (a szentségeknek, a liturgiának) gyógyító értelmezése, melynek nyomán azok az Isten általi gyógyítás elsőrendű helyei- és módjaiként kerülnek előtérbe.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezető óra. Témaismertetés.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
A pasztorálpszichológia – történeti áttekintés. A pasztorálpszichológia elhelyezése a pasztorálteológia szakterületén.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
A teológia és a pszichológia közötti párbeszéd lehetőségeiről.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Pasztorális tanácsadás mint lelki segítőszo­lgálat.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	

Keresztény lelki gondozás: a segítségnyújtás alapja az Evangélium.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
A II. Vatikáni Zsinat szellemében történő lelkigondozás.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
A humanisztikus pszichológia és a lelkigondozás kapcsolata.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
A lelkigondozás mint kísérés: pld. I. Baumgartner pasztorálpszichológiájának alapváza az emmauszi történet.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
A lelkigondozás pszichológiai alapjai: a személyes dimenzió, a megtestesülés dimenziója	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
A lelkigondozás pszichológiai alapjai: a diakóniai dimenzió, az eszkatológikus dimenzió.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Logoterápia – az értelemközpontú gyógyítás, gyógyulás.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
A lelkipásztori, lelkigondozói segítőbeszélgetés logoterápiái alapelvei.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	

Könyvészet

- BAUMGARTNER, Izidor: *Pasztorálpszichológia*, (Interdiszciplináris Szakkönyvtár 4), (ford. Major, Judit–Fekete László–Mohi Zsolt), Budapest 2006.
- BENKICS, József: *Pszichológiai alapismeretek. Önismeret és keresztény (ön)nevelés*, Budapest 2000.
- BENKŐ, Antal – SZENTMÁRTONI, Mihály: *Testvéreink szolgálatában. A pasztorálpszichológiáról mindenkinek*, Budapest 2005.
- BENKŐ, Antal – SZENTMÁRTONI, Mihály: *A gyógyító Jézus nyomában. A lelkiélet lélektanához*, Budapest 2003.
- GYÖKÖSSY, Endre: *Lélek-ápolás. Önmagunk lelkigondozása*, Budapest.
- GYÖKÖSSY, Endre: *Magunkról magunknak*, Budapest 1996.
- GYÖKÖSSY, Endre: *Életápolás. Vallás- és családlélektani esszék*, Budapest 1993.
- FRANKL, Viktor E.: *Az ember az értelemre irányuló kérdéssel szemben*, Budapest 2005.
- FRANKL, Viktor E.: *Értelem és egzisztencia. Előadások és tanulmányok*, Budapest 2006.
- FRANKL, Viktor E.: *A tudattalan Isten. Pszichoterápia és vallás*, Budapest 2002.
- FRANKL, Viktor E.: *Orvosi lélekgondozás*, Budapest 1997.
- FRIELINGSDORF, Karl: *Istenképek. Ahogy beteggé tesznek – és ahogy gyógyítanak*, Budapest 2007.
- JÁLICS, Ferenc: *Testvéreink hite*, Kecskemét³1995.
- LUKAS, Elisabeth: *Spirituális lélektan. Az értelmes élet forrásai*, Budapest 2002.
- LUKAS, Elisabeth: *Hol találsz oltalmadat? Az életigenlés logoterápiái irányelvei*, Budapest 2006.
- LUKAS, Elisabeth: *Psychotherapie in Würde. Sinnorientierte Lebenshilfe nach Viktor E. Frankl*,

Berlin 1994.

RIEDEL, Christoph – DECKART, Renate – NOYON, Alexander: *Existenzanalyse und Logotherapie. Ein Handbuch für Studium und Praxis*, Darmstadt 2002.

VIK, János: *Az élet értelme – logoterápiai megközelítés (1)*, in: Keresztény Szó XVII/5, 28-32.

VIK, János: *Az élet értelme – logoterápiai megközelítés (2)*, in: Keresztény Szó XVII/6, 28-32.

VIK, János: *Gottes Heil im Glück des Menschen. Die Vermittelbarkeit immanenter und transzendenter Vollendungs Vorstellungen unter Berücksichtigung der menschlichen Sinnorientierung in der Logotherapie Viktor E. Frankls*, Neuried bei München 2008.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezetés a villámbeszélgetésbe.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A villámbeszélgetés interaktív elemei	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A beszélgetésvezetés módszertana	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A segítőbeszélgetés alapjai	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A segítőbeszélgetés kommunikációs elemei	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A segítő részéről a kommunikációt veszélyeztető intervenciós formák	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A kommunikációt segítő intervenciós formák	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
Az élet értelmére szenzibilizáló tréning	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
Könyvészet		
<ul style="list-style-type: none">SCHMID, Peter F., „Az ember az első és alapvető út” – Párbeszéd a humanisztikus pszichológia és a lelkigondozás között, in: Mérleg 2004/2., Budapest 2004, 172-181.LOHSE, Timm H., <i>Villámbeszélgetések a lelkigondozásban és a tanácsadásban</i>, Budapest 2009.		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A különböző pszichoterápiás irányzatokkal történő párbeszéd keresése a pasztorális tanácsadásban
- A pasztorális tanácsadás gyakorlatának elsajátítása

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Feldolgozott anyag ismerete	vizsga	66%
	Interaktív jelenlét	számontartás	
10.5 Szeminárium / Labor	Minden releváns szöveg ismerete, egy választott téma bemutatása, résztvevők interaktív bevonása	megtartott referátum kiértékelése	33%
	Interaktív jelenlét	számontartás	

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- Előadásokon és szemináriumi foglalkozáson történő kötelező – minimum 50%-os – fizikai jelenlét.
- Egy választott szemináriumi téma kidolgozása, bemutatása.
- Az előadások során feldolgozott témák elégséges ismerete.

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2012.04.30

Dr. Vik János

Dr. Vik János

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2014.05.05

Dr. Vik János